

**NACZELNIK
PIERWSZEGO URZĘDU SKARBOWEGO
W KATOWICACH**

Katowice, 3 listopada 2021r.

BA: UNP 2401-21-234342
Sprawa: wystąpienie pokontrolne z dn.
03.02.2021r.
Nr sprawy: 2416-SKA-2.4030. 923 .2021
Kontakt: Iwona Myrcik
Kierownik Działu
tel.: 32 35 97 222
email: iwona.myrcik@mf.gov.pl

Pan Mariusz Gojny
Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Katowicach
ul. Damrota 25
40-022 Katowice

Informacja o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do *Wystąpienia pokontrolnego* z dnia 03.02.2021r. (wpływ do tut. Urzędu dn. 03.02.2021r.) znak: 2401-IWW1.0921.5.2021.31 UNP 2401-21-024441 (uprzednio nr 2401-IWW2_09.9.2020) z kontroli przeprowadzonej w okresie od 16.11.2020r. do 18.12.2020r. w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych, informuję, że:

Ad. 1

Pracownikom komórki SKA-2 przypomniano – zgodnie z zaleceniami – zasady postępowania określone w Standardach dotyczących wyjaśnień i wezwań, przekazanych do stosowania za pismem DPP3.8622.7.2017 z dn. 19.06.2017 i polecono ich stosowanie w toku prowadzonych czynności sprawdzających.

Ponadto pracownicy na bieżąco zapoznawani są przez kierownika komórki z wytycznymi i zaleceniami w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających przekazywanymi przez organy nadrzędne (w tym m.in. z nowymi „wytycznymi do czynności sprawdzających” z września 2021r., przekazanymi do urzędów województwa śląskiego za pismem z dnia 08.09.2021r.).

Wywiązywanie się przez pracowników z obowiązku stosowania aktualnych zaleceń i wytycznych jest bieżąco weryfikowane w ramach sprawowanego nadzoru (w tym w zakresie wezwań telefonicznych, mailowych, a w ostateczności wezwań pisemnych, sporządzania notatek itd.).

Ad. 2

W ramach prowadzonych czynności sprawdzających pracownicy komórki SKA-2 stosują opracowany wzór notatki z rozmowy telefonicznej. W okresie od 03.02.2021r do 29.10.2021 zarejestrowano w Bibliotece Akt: 291 wezwań telefonicznych, z których każdorazowo spisano notatkę, zgodnie z przyjętym wzorem.

Ad. 3

Pracownicy komórki SKA-2 dokładają wszelkich starań, by czynności sprawdzające prowadzone m.in. w zakresie ulg i odliczeń w pdop zakończyć bez zbędnej zwłoki, stosując przy tym najszybsze kanały komunikacji z podatnikiem (tj. telefon, e-mail).

Aktualnie stosowane programy i aplikacje wspierające proces czynności sprawdzających nie umożliwiają raportowania przebiegu czynności sprawdzających na każdym ich etapie (program kancelaryjny BA służy m.in. zakładaniu spraw, z kolei e-ORUS służy do ewidencjonowania końcowego etapu prowadzonych czynności), niemniej czas prowadzenia czynności sprawdzających i weryfikacja czy ograniczony jest on do niezbędnego minimum są przedmiotem bieżącego nadzoru kierownictwa.

Przeprowadzona w tym zakresie kontrola funkcjonalna (na wybranej losowo próbie), jak również bieżący monitoring przy akceptacji spraw nie wykazały nieprawidłowości.

Ad. 4

Zgodnie z zaleceniami, zaktualizowano zakresy czynności, obowiązków i uprawnień pracowników komórki SKA-2 realizujących zadania w kontrolowanym zakresie.

Jednocześnie, zakresy czynności dla nowoprzyjętych pracowników sporządzone zostały z uwzględnieniem przekazanych zaleceń.

Ad. 5

W aplikacji e-ORUS w okresie od 03.02.2021 do 29.10.2021 zarejestrowano: 92 szt czynności sprawdzających bez udziału podatnika będące wynikiem analiz własnych prowadzonych wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop.

Każda czynność została udokumentowana notatką, zgodnie z przyjętym wzorem.

Naczelnik
Pierwszego Urzędu Skarbowego
Z wyrazami szacunku
Tatiana Jędrzejka-Schmidt

/podpis osoby upoważnionej/

Korespondencję otrzymują

1 adresat

2 a/a

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Ogólną klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdują Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w siedzibach organu na tablicach informacyjnych

Krajowa Administracja
Skarbowa

Katowice, dnia 5 marca 2021r.

**Pierwszy Urząd Skarbowy
w Katowicach**

2416-SKA-2.4030. 98 .2021

UNP 2401-21-054244

Pan Mariusz Gojny
Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Katowicach
ul. Damrota 25
40 – 022 Katowice

W nawiązaniu do *Wystąpienia pokontrolnego* z dnia 03.02.2021r. (wpływ do tut. Urzędu dn. 03.02.2021r.) znak: 2401-IWW1.0921.5.2021.31 UNP 2401-21-024441 (uprzednio nr 2401-IWW2_.09.9.2020) z kontroli przeprowadzonej w okresie od 16.11.2020r. do 18.12.2020r. w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych, Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach przekazuje poniżej informacje o sposobie wykonania zaleceń oraz wykorzystaniu wniosków pokontrolnych.

Ad. 1

W dniu 03.02.2021r. pracownikom komórki SKA-2 przypomniano zasady postępowania określone w *Standardach dotyczących wyjaśnień i wezwań*, przekazanych do stosowania za pismem nr DPP3.8622.7.2017.z 19.06.2017r. i polecono ich stosowanie w toku prowadzonych czynności sprawdzających.

Na okoliczność przeprowadzonego spotkania roboczego z pracownikami spisano notatkę, w której wskazano następujące zasady postępowania:

- ustalenie w pierwszej kolejności - w sprawie wymagającej wezwania podatnika lub uzyskania wyjaśnień – czy czynności mogą być dokonane telefonicznie bądź np. mailowo, czy niezbędne jest wezwanie w formie pisemnej;
- sprawdzenie – w każdym przypadku nawiązania kontaktu telefonicznego lub mailowego z osobą reprezentującą interesy podatnika – czy osoba posiada stosowne pełnomocnictwo ogólne złożone w CRPO bądź pełnomocnictwo szczególne złożone do akt sprawy;
- stosowanie pisemnej formy wezwania w sytuacjach, gdy przepis prawa nie dopuszcza wezwania telefonicznego bądź np. mailowego, a także gdy podatnik nie reaguje na wezwania telefoniczne, nie odbiera telefonów lub nie odpowiada na e-maile bądź brak jest danych podatnika umożliwiających nawiązanie kontaktu telefonicznego lub mailowego.

Ad. 2

Wobec powyższych ustaleń stworzono wzór notatki z rozmowy telefonicznej do wykorzystania przez pracowników Działu SKA-2, uwzględniający wymogi, które powinno zawierać każde

wezwanie (tj. określone w art. 159 § 1 pkt 1 – 6 O.p.), wprowadzając w Bibliotece Akt szablon – „wezwanie telefoniczne”, pod którym winny być rejestrowane wszystkie wezwania telefoniczne.

Ad.3

Odnosząc się do zalecenia podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie nieuzasadnionej zwłoki w toku prowadzenia czynności sprawdzających z zakresu prowadzonej kontroli, podaje się, że zarówno kierownictwo Urzędu, jak i pracownicy zajmujący się prowadzeniem czynności sprawdzających dokładają wszelkich starań, by zadania w tym zakresie realizowane były rzetelnie i bez zbędnej zwłoki, niemniej z uwagi na różnorodność spraw weryfikowanych w trybie czynności sprawdzających, ich liczbę, jak również czynniki zewnętrzne, niezależne od działania organu podatkowego, nie jest możliwe przyjęcie optymalnego terminu w jakim czynności winny dać oczekiwany rezultat i się zakończyć. Niemniej Naczelnik tut. organu dołoży wszelkich starań aby wyeliminować nieuzasadnioną zwłokę i skrócić czas prowadzonych czynności sprawdzających dotyczących wykazanych przez podatnika ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych do minimum, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do ich zakończenia.

Jednocześnie stosując się do zaleceń, kwestia prowadzonych przez pracowników Działu Czynności Sprawdzających (w tym czasu ich trwania) będzie podlegała bieżącemu monitoringowi, jak również będzie tematem kontroli funkcjonalnych zaplanowanych w roku bieżącym.

Ad. 4

Zgodnie z zaleceniem, zweryfikowano oraz zaktualizowano zakresy czynności, obowiązków i uprawnień pracowników Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2) realizujących zadania w kontrolowanym zakresie.

Ad. 5

W przypadku analiz własnych prowadzonych wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop – zakres i wyniki tych analiz oraz wnioski z dokonanych ustaleń dokumentowane są w formie opracowanego wzoru adnotacji z czynności sprawdzających, a następnie rejestrowane w aplikacji e-Orus jako czynności sprawdzające bez udziału podatnika.

Naczelnik
Pierwszego Urzędu Skarbowego
w Katowicach
Tarnowski Andrzej

Otrzymują:

- adresat – drogą elektroniczną
- a/a

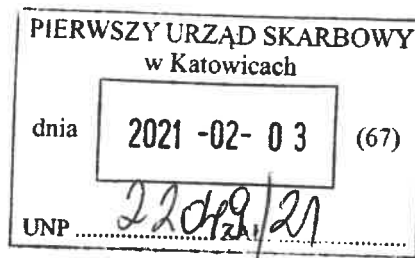

Krajowa Administracja
Skarbowa

Katowice, dnia 03 lutego 2021 r.

**Izba Administracji Skarbowej
w Katowicach**

2401-IWW1.0921.5.2021.31
2401-21-024441
uprzednio nr 2401-IWW2_.0921.9.2020

Wysłano drogą elektroniczną e-PUAP

Pani
Tamara Gibalska-Szmidt
Naczelnik Pierwszego Urzędu
Skarbowego w Katowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. 2020, poz. 224), w trybie zwykłym.

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach, ul. Żwirki i Wigury 17, 40-063 Katowice.

Kierownik kontrolowanej jednostki

Pani Tamara Gibalska-Szmidt – Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach od 24 kwietnia 2018 r. do nadal.

Data i numer upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolnych, data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych, wskazanie osób kontrolujących

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach: od 16.11.2020 r. do 18.12.2020 r. przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

– eksperta skarbowego,

– młodszego eksperta Służby Celno-Skarbowej,

na podstawie upoważnienia nr 2401-IWW2_.0921.9.2020.8 z dnia 13.11.2020 r. wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach pod nr 1/2020 na str. 36.

Zakres kontroli

Weryfikacja ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. 2020.1406 ze zm.), dalej jako ustawa pdop.

Okres objęty kontrolą: czynności przeprowadzone przez urząd od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych, jeżeli miały wpływ na kontrolowane zagadnienie.

Podstawa prawna kontroli

- ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. 2020, poz. 224),
- zarządzenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach nr 13/2018 z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych w podległych urzędach.

USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje ogólne

Organizację pracy w okresie objętym kontrolą określał regulamin organizacyjny wprowadzony:

- Zarządzeniem nr 139/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 29 października 2018 r. (obowiązujący od 1 listopada 2018 r. do 4 listopada 2019 r.).
 - Zarządzeniem nr 96/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 5 listopada 2019 r. (obowiązujący od 5 listopada 2019 r. do nadal),
- w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach zwanego dalej Urzędem Skarbowym/US/Urzędem, zadania objęte niniejszą kontrolą w 2019 r. były realizowane:

- w Pionie Obsługi Podatnika, przez Dział Obsługi Bezpośredniej (SOB),
- w Pionie Kontroli:
 - do 4.11.2019 r. przez: Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (SKA-1), Drugi Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (SKA-2) oraz Dział Kontroli Podatkowej (SKP),
 - od 5.11.2019 r. przez: Pierwszy Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-1), Drugi Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2) oraz Dział Kontroli Podatkowej (SKP).

W okresie kontrolowanym nadzór służbowy nad prawidłową realizacją zadań przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu w zakresie m.in. obsługi deklaracji oraz weryfikacji ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych sprawowali:

- Pani Tamara Gibalska-Szmidt - Naczelnik Urzędu Skarbowego, nadzorujący Pion Poboru i Egzekucji (SZNE) i Pion Wsparcia (SNUW),
- Pani Bożena Ruda - I Zastępca Naczelnika Urzędu nadzorujący Pion Obsługi Podatnika (SZNO) i Pion Orzecznictwa i Kontroli (SZNP),
- Pani Bożena Kozień-Gała - II Zastępca Naczelnika Urzędu nadzorujący Pion Kontroli (SZNK).

oraz kierownicy komórek organizacyjnych:

- Kierownik Działu Obsługi Bezpośredniej (SOB),
- Kierownik Pierwszego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-1),
- Pani - Kierownik Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2)
- Pani - Kierownik Działu Kontroli Podatkowej (SKP).

W okresie kontrolowanym zagadnienia objęte tematem kontroli były uregulowane:

- Decyzją nr 10/2018 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 31.12.2018 r. w sprawie przeprowadzania czynności sprawdzających,
- Decyzją nr 1/2019 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 15.01.2019 r. w sprawie obiegu dokumentów,
- Decyzją nr 15/2019 z dnia 25.02.2019 r. w sprawie obiegu zeznań rocznych za rok 2018 w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Katowicach,
- Decyzją nr 20/2019 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 01.10.2019 r. w sprawie zasad typowania podmiotów do kontroli oraz sporządzania planów kontroli w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Katowicach.

[dowód: akta kontroli str. 56]

Ponadto w zakresie kontroli obowiązywały następujące dokumenty prawa wewnętrznego:

- Zarządzenie nr 159/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Instrukcji w sprawie zasad prowadzenia działań przez jednostki organizacyjne KAS woj. śląskiego w obszarze zapobiegania i zwalczania nieprawidłowości podatkowych i celnych.
- Zarządzenie nr 3/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie organizacji systemu kontroli sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Katowicach i podległych urzędach.
- Decyzja nr 2/2019 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach z dnia 10.01.2019 r. w sprawie ogłoszenia Planu działalności Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach na 2019 r.

2. Ustalenia szczegółowe

2.1. Opis skontrolowanych zagadnień

Przedmiotem kontroli była ocena działań podejmowanych przez Urząd w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń dokonanych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych, których zastosowanie skutkowało zmniejszeniem dochodu lub podatku. Mając na uwadze powyższe, kontrolą objęto czynności prowadzone w urzędzie w 2019 r. w zakresie monitoringu ww. podatników, czynności analityczne w przedmiocie kontroli, a także weryfikację ulg i odliczeń w toku czynności sprawdzających i kontroli podatkowych. W szczególności sprawdzeniu poddano czynności organu w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń w pdop, przeprowadzonych w sprawach:

- odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop,
- odliczenia darowizn na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o pdop oraz na podstawie innych ustaw,
- w zakresie art. 20 ustawy o pdop w 2019 roku nie stwierdzono udokumentowanych działań weryfikacyjnych Urzędu. Z przyjętych wyjaśnień wynikało, że czynności organu ograniczyły się do analizy deklaracji i wytypowania dwóch pozycji celem przeprowadzenia czynności sprawdzających w 2020 r. Zaplanowane czynności sprawdzające do dnia zakończenia kontroli nie zostały zrealizowane.

[dowód: akta kontroli, str. 32 i 116]

Kontrolą objęto dokumentację udostępnioną przez jednostkę kontrolowaną, dane z systemu POLTAX oraz wyjaśnienia złożone w zakresie weryfikowanych zagadnień, tj.:

- akty prawa wewnętrznego i regulacje obowiązujące w jednostce w kontrolowanym okresie,
- raporty wykonane w oparciu o dane z systemów informatycznych,
- analizy własne przeprowadzone przez komórki organizacyjne Urzędu,
- deklaracje podatkowe podatników podatku dochodowego od osób prawnych z załącznikami,
- w jednostkowych przypadkach sprawozdania finansowe zamieszczone w dokumentacji z przeprowadzonych czynności,
- dokumentację z kontroli podatkowych w temacie podatku dochodowego od osób prawnych, w toku których przeprowadzono weryfikację ww. ulg i odliczeń,
- wyjaśnienia kadry kierowniczej składane w związku z kontrolą.

2.2. Metoda doboru oraz podanie próby spraw do kontroli

Sprawy do kontroli wytypowano na podstawie przedłożonych przez Urząd raportów:

- z e-ORUS dot. odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych z art. 7 ust. 5 ustawy o pdop,
- z POLTAX dot. odliczeń darowizn z art. 18 ust. 1 ustawy o pdop,
- z POLTAX dot. odliczeń od podatku i zwolnienia przy dochodach uzyskanych za granicą z art. 20 ustawy o pdop.

W szczególności uwzględniono informacje dotyczące przeprowadzonych czynności sprawdzających oraz danych zawartych w ww. raportach, tj. ilości deklaracji na raporcie, rodzaju i wartości odliczenia oraz adnotacji pracowników Urzędu.

W zakresie monitorowania podatników deklarujących ulgi/odliczenia w podatku dochodowym od osób prawnych, w oparciu o informacje z ww. raportów, wybrano 10 spraw (wymienionych poniżej w *Wykazie spraw objętych kontrolą*, poz. od 1 do 10).

W zakresie prawidłowości weryfikacji ulg i odliczeń w pdop w toku czynności sprawdzających, przeprowadzonych w Urzędzie w 2019 roku wytypowano 29 spraw. Doboru próby do kontroli dokonano na podstawie:

- przedłożonych przez Urząd ww. raportów,
- przekazanych przez komórkę IWW3 tut. Izby: *Ewidencji czynności sprawdzających* (plik w formacie xlsx) oraz *Wykazu Ewidencja Czynności Sprawdzających MF AP e-ORUS* (kryteria wykazu: data przeprowadzenia czynności od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r., kod podatku CIT).

Zgodnie z przedłożonym raportem dotyczącym odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych z art. 7 ust. 5 ustawy o pdop, w 2019 r. przeprowadzono w Urzędzie 148 czynności sprawdzających, z czego do kontroli wytypowano 23 sprawy tj. 15 % (wymienione poniżej w *Wykazie spraw objętych kontrolą*, poz. od 11 do 33). Natomiast mając na uwadze informacje zawarte w piśmie nr 2416-SKA-2.4030.1067.2020 z dnia 9.11.2020 r. o przeprowadzeniu 2 czynności sprawdzających z najwyższą kwotą darowizny, a także w oparciu o dane zarejestrowane w ww. *Ewidencji czynności sprawdzających*, kontrolą objęto 6 spraw w zakresie weryfikacji odliczeń darowizn z art. 18 ust. 1 ustawy o pdop (wymienione poniżej w *Wykazie spraw objętych kontrolą*, poz. od 34 do 39).

Z uwagi na informację w ww. piśmie Urzędu o braku podjęcia czynności sprawdzających w zakresie odliczenia od podatku i zwolnienia przy dochodach uzyskanych za granicą, o których mowa w art. 20 ustawy o pdop, do kontroli nie wytypowano żadnej sprawy.

[dowód: akta kontroli str. 32]

Tabela nr 1 - Wykaz spraw objętych kontrolą.

LP.	PODMIOT	NIP	PODATEK	ROK	KWOTA ODLICZENIA
Monitorowanie podatników deklarujących ulgi/odliczenia w CIT					
1.			CIT	2018	169.779,00 zł
2.			CIT	2018	59.744,47 zł

3.		CIT	2018	88.731,35 zł
4.		CIT	2018	172.566,00 zł
5.		CIT	2018	50.000,00 zł
6.		CIT	2018	75.379,00 zł
7.		CIT	2018	89.348,00 zł
8.		CIT	2018	89.499,00 zł
9.		CIT	2018	43.383,62 zł
10.		CIT	2018	55.363,00 zł
Odliczenie od dochodu strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop				
11.		CIT	2018	138.808,00 zł
12.		CIT	2018	7.371,00 zł
13.		CIT	2018	2.752.755,00 zł
14.		CIT	2018	14.994,00 zł
15.		CIT	2018	454.286,00 zł
16.		CIT	2018	3.148,00 zł
17.		CIT	2018	50.881,00 zł
18.		CIT	2018	8.264,00 zł
19.		CIT	2018	33.156,00 zł
20.		CIT	2018	2.149.475,76 zł
21.		CIT	2018	2.190.283,00 zł
22.		CIT	2018	787.244,00 zł
23.		CIT	2018	1.262.424,00 zł
24.		CIT	2018	265.793,00 zł
25.		CIT	2018	259.848,00 zł
26.		CIT	2018	109.157,08 zł
27.		CIT	2018	206.349,80 zł
28.		CIT	2018	368.587,00 zł
29.		CIT	2018	113.634,00 zł
30.		CIT	2018	205.598,00 zł
31.		CIT	2018	185.076,00 zł
32.		CIT	2018	70.102,00 zł
33.		CIT	2018	50.046,00 zł
Odliczenia darowizn na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o pdop				
34.		CIT	2018	3.000,00zł
35.		CIT	2018	5.800,00 zł
36.		CIT	2018	7.500,00 zł
37.		CIT	2018	2.000,00 zł

38.
39.

6340130609	CIT	2018	40.000,00 zł
6342753243	CIT	2018	19.538,50 zł

[dowód: akta kontroli str. 4-5]

Badaniem prawidłowości weryfikacji ulg i odliczeń w toku kontroli podatkowych objęto 2 sprawy wytypowane na podstawie raportu *Ewidencja postępowań kontrolnych za 2019 r.* kod raportu R_KON_EWD_PK, który obejmował postępowania kontrolne przeprowadzone w zakresie podatku CIT zakończone w 2019 r. Na podstawie danych z podsystemu KONTROLA wytypowano poniższe postępowania, w toku których zostały zweryfikowane odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych:

Tabela nr 2 - Kontrole podatkowe

Lp	Podmiot	Nr postępowania	Nr kontroli	Wynik kontroli
1		68998	62/2019	Kontrola pozytywna; CIT za 2017 r.; WUSZ: 1 999 zł
2		56337	58/2019	Kontrola pozytywna; CIT za 2017; WUSZ: 15 414 zł

[dowód: akta kontroli str. 14-15]

2.3. Opis spraw

2.3.1. Rozwiązania organizacyjne i działania urzędu w zakresie monitorowania podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop

W okresie objętym kontrolą czynnościami analitycznymi i sprawdzającymi w zakresie podatków dochodowych zajmował się dział SKA-2, w którym pracowało łącznie 13 pracowników, w tym 2 pracowników zajmowało się podatkiem dochodowym od osób prawnych.

W Decyzji nr 15/2019 z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie obiegu zeznań rocznych za 2018 r. w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Katowicach wprowadzono uregulowania, zgodnie z którymi:

- zeznania błędne rachunkowo powinny być niezwłocznie przekazywane do działu SKA-2 do wyjaśnienia,
- korekty deklaracji po ściągnięciu do POLTAX oraz składane papierowo powinny być niezwłocznie przekazywane do działu SKA-2,
- zeznania z kwotą nadpłaty powyżej 15.000,00 zł po zatwierdzeniu i zaksięgowaniu w dziale SER powinny być przekazywane do działu SKA-2 celem akceptacji zwrotu.

Do zadań działu SKA-2 należało m.in.:

- przyjmowanie paczek błędnych zeznań w celu dalszej weryfikacji,
- przyjmowanie korekt deklaracji celem ich weryfikacji i prowadzenia dalszych czynności w zależności od jej wyniku,
- prowadzenie korespondencji z innymi organami w przypadkach wymagających pozyskania informacji m.in. w zakresie strat wykazanych przez podatnika za lata poprzednie, wybranych sposobach płacenia zaliczek.

W ww. Decyzji nie zostały zawarte uregulowania dotyczące monitorowania podatników wykazujących ulgi i odliczenia w pdop. Z uwagi na fakt, że w obiegu zeznań rocznych za rok 2018 nie wskazano jakie ulgi i odliczenia mają być weryfikowane, przyjęto zasadę weryfikacji odliczeń w trakcie składania korekt zeznań, wniosków o stwierdzenie nadpłaty oraz przy weryfikacji błędnych zeznań. Podano, że po zakończeniu akcji PIT zostały

wytypowane podmioty wykazujące ulgi i odliczenia w pdop. Oprócz podmiotów wskazanych w piśmie nr 2416-SKA-2.4030.1067.2020 z dnia 9.11.2020 r. dokonano weryfikacji w zakresie odliczeń na podstawie art. 18d ustawy o pdop oraz kontynuowano weryfikację odliczeń strat z lat ubiegłych wykazanych w zeznaniach CIT-8 za 2017 r. (niezakończoną w 2018 r.).

[dowód: akta kontroli str. 56-57]

Bieżąca weryfikacja wpływających zeznań z wykazaną ulgą/odliczeniem w zakresie pdop, jak wskazano powyżej, obejmowała:

- zeznania błędne, które po wprowadzeniu przez dział SOB (z aplikacji SP*ED do systemu POLTAX) były przekazane do działu SKA-2 celem wezwania do czynności sprawdzających,
- korekty zeznań, które po wprowadzeniu przez dział SOB (z aplikacji SP*ED do systemu POLTAX) przed zaksięgowaniem przekazywane były do działu SKA-2 celem sprawdzenia poprawności korekty, w sytuacji:

- a) jeżeli korekta została złożona po ustawowym terminie, z której wynikała większa kwota nadpłaty – czynności sprawdzające dot. weryfikacji ulg/odliczeń przeprowadzano do wniosku o stwierdzenie nadpłaty,

- b) jeżeli korekta została złożona po ustawowym terminie i pozostawała bez wpływu na wysokość nadpłaty – dokonywano weryfikacji pod kątem rachunkowym i formalnym,

- c) jeżeli korekta została złożona w formie papierowej, przekazywano ją bezpośrednio do działu SKA-2 celem wprowadzenia do systemu POLTAX i dalszej weryfikacji.

[dowód: akta kontroli str. 57]

Przedłożone przez Urząd raporty z systemów e-ORUS i POLTAX dotyczące odliczeń od dochodu strat z lat ubiegłych (art. 7 ust. 5 ustawy o pdop), odliczeń darowizn (art. 18 ust 1 ustawy o pdop) oraz odliczeń od podatku i zwolnienia przy dochodach uzyskanych za granicą (art. 20 ustawy o pdop) zostały sporządzone w 2020 roku i uwzględniały stan na 31.12.2019 r. W związku z powyższym brak było możliwości dokonania oceny terminowości czynności weryfikacyjnych zrealizowanych w 2019 r. przy zastosowaniu kryterium czasowego od daty sporządzenia raportów do przeprowadzenia czynności.

Analiza 10 wybranych do kontroli spraw w zakresie monitorowania podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop wykazała, że:

- w 7 przypadkach (poz. 1-2, 4-6, 9-10 ww. *Wykazu*) czynności sprawdzające przeprowadzono z udziałem podatnika, wykorzystując dostępne bazy danych Urzędu (POLTAX, KONTROLA, SSP, SP*ED, SeRCe), kierując do podatnika wezwania pisemne lub wezwania telefoniczne bądź poprzez e-mail. W dwóch przypadkach (dotyczy spraw z poz. 4 i 5 ww. *Wykazu*) skierowano pismo do innego organu podatkowego o udostępnienie informacji o rozliczeniach podatnika z CIT-8 za lata ubiegłe. Przeprowadzone czynności dotyczyły w szczególności sprawdzenia poprawności odliczonej straty z lat ubiegłych i zostały udokumentowane w sposób rzetelny. Wszystkie czynności sprawdzające zostały zakończone wynikiem pozytywnym i skutkowały złożeniem przez podatników korekt zeznania CIT-8 za 2018 r.

- w 3 przypadkach (dotyczy spraw z poz. 3, 7 i 8 ww. *Wykazu*) czynności Urzędu ograniczyły się do sporządzenia adnotacji o odstąpieniu od sprawdzenia poprawności odliczonej w zeznaniu CIT-8 za rok 2018 straty z lat ubiegłych, w związku z weryfikacją odliczonej straty w zeznaniu/korekcie zeznania CIT-8 za 2017 r., która nie wykazała nieprawidłowości. W adnotacjach wskazano, że zeznanie/korekta CIT-8 za 2018 r. była poprawna pod względem rachunkowym i formalnym.

We wszystkich kontrolowanych sprawach wysokość odliczonych strat nie przekroczyła 50% poniesionej straty za dany rok podatkowy, a informacje zawarte w ww. adnotacjach były zgodne ze stanem faktycznym. Wszystkie czynności objęte kontrolą zostały zarejestrowane w ewidencji czynności sprawdzających systemu e-ORUS.

Z wyjaśnień udzielonych w piśmie z dnia 16.12.2020 r. wynikało, że w odniesieniu do pisemnych adnotacji sporządzonych w ww. sprawach w zakresie odstąpienia od sprawdzenia odliczenia w CIT-8 za 2018 r. przyjęto ogólną zasadę, że w przypadku weryfikacji straty za 2017 r. odstępowano od analizy ww. odliczeń za 2018 r. Zgodnie z załączonym do pisma z dnia 9.11.2020 r. raportem ewidencji czynności dotyczących odliczenia strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop, wykazano 172 pozycje odstąpienia od sprawdzenia poprawności odliczenia straty z uwagi na weryfikację za rok 2017 i według stanu na 9.11.2020 r. do weryfikacji pozostało 460 pozycji.

[dowód: akta kontroli str. 110-111 i 33-36]

Niezależnie od opisanych uregulowań i zawartych w nich zasad, w 2019 r. w Urzędzie obowiązywały dodatkowe wewnętrzne ustalenia, które zostały określone w formie pisemnej:

- pismo z dnia 16.05.2019 r. dotyczące odstąpienia od analiz i akceptacji zwrotów nadpłat powyżej 15.000,00 zł wynikających z zeznań rocznych PIT/CIT za 2018 r.,
- pismo z dnia 28.08.2019 r. dotyczące weryfikowania zwrotu nadpłat (VAT, PIT, CIT) wynikających z korekt deklaracji/zeznań,
- pismo z dnia 6.09.2017 r. dotyczące sposobu weryfikowania i zwrotu nadpłat w wysokości nieprzekraczającej 100,00 zł, wynikających z korekt deklaracji,
- pismo z dnia 29.03.2019 r. dotyczące archiwizowania sprawozdań finansowych.

[dowód: akta kontroli str. 61-69]

2.3.2. Prowadzenie analiz własnych wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop, w szczególności wobec podmiotów nieobjętych kontrolą czy czynnościami sprawdzającymi.

Z ustaleń kontroli wynika, że analizy własne w okresie objętym kontrolą nie były ewidencjonowane i odrębnie dokumentowane. Z otrzymanych informacji wynikało, że w 2019 r. analizy własne wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń były prowadzone w zakresie:

- a) sprawdzenia poprawności korekt deklaracji CIT-8 złożonych przez podatników. W trakcie analizy sprawdzano poprawność przeniesienia wykazanych odliczeń, zwolnień (itp.) w załącznikach do zeznania CIT-8.
- b) sprawdzenia korekt złożonych przez podatników bez wezwania, w których podatnicy wykazali odliczenia strat z lat ubiegłych. W trakcie analizy weryfikowano, czy w zeznaniu (załączniku CIT-8/O) kwota wykazanych strat z lat ubiegłych była zgodna z kwotą starty wykazanej w zeznaniu rocznym za dany okres, czy i w jakiej wysokości strata ta była odliczana w innych latach podatkowych oraz czy odliczenie nie przekraczało 50% odliczanej straty,
- c) sprawdzenia poprawności odliczeń z art. 18d ustawy o pdop, w tym celu sporządzono wydruk, sprawdzono poprawność wykazanej kwoty odliczenia w zał. CIT/BR z kwotą wykazaną w CIT-8 (wytypowane podmioty zostały wezwane do udokumentowania odliczeń).

W wyjaśnieniach podano, że z uwagi na fakt nieewidencjonowania czynności weryfikacyjnych przeprowadzonych w wyniku analiz własnych, brak było możliwości wskazania ogólnej liczby zeznań nimi objętych.

[dowód: akta kontroli str. 57-58 i 110]

Z informacji otrzymanych z Urzędu wynikało, że w 2019 r. do analiz wykorzystane zostały:

- raport z systemu POLTAX z 23.09.2019 r. o podmiotach, które załączyły do zeznania CIT-8 za 2018 r. informację CIT/BR, na podstawie którego wytypowano 3 podmioty, które zastosowały ulgę badawczo-rozwojową w kwocie przekraczającej 300.000,00 zł,
- wykaz podmiotów, które w 2019 r. wpłacały znacznie mniejsze zaliczki niż w roku 2018 przy porównywalnym obrocie wykazywanym dla celów podatku VAT i na jego podstawie dokonano analizy w zakresie weryfikacji wywiązywania się podatników z obowiązku wpłacania należnych zaliczek na pdop w 2019 r.,
- raport z systemu POLTAX z 2.12.2019 r. o podmiotach, których przychód w zeznaniu CIT-8 za 2018 r. przekroczył kwotę 21.500.000,00 zł i na jego podstawie dokonano analizy w zakresie weryfikacji ww. podmiotów pod kątem zmiany właściwości na urząd inny niż właściwy miejscowo.

Podano również, że do analiz własnych został wykorzystany raport z aplikacji e-ORUS „Analiza odliczeń strat CIT-8 wg CIT8/O organizacji – Wykaz”, sporządzony pod koniec roku 2018 celem analizy odliczenia strat z lat ubiegłych wykazanych w zeznaniu CIT-8 za 2017 r., przy czym weryfikacja odbyła się w 2019 r.

[dowód: akta kontroli str. 61-62]

Z uwagi na brak udokumentowanych analiz własnych prowadzonych w Urzędzie w 2019 r., brak było możliwości zweryfikowania ich pełnego zakresu oraz ustaleń dokonanych na ich podstawie.

2.3.3. Statystyka przeprowadzonych czynności sprawdzających i zrealizowanych kontroli podatkowych w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń w pdop

Dokonano następujących ustaleń w zakresie zagadnień objętych kontrolą:

- a) liczba podatników, którzy złożyli zeznania CIT-8 za 2018 r. wynosiła 4.506.
- b) liczba podatników, którzy w zeznaniu CIT-8 za 2018 r. wykazali stratę wynosiła 1.162. Kwota wykazanych strat (suma) w ww. zeznaniach wynosiła 113.685.151,46 zł.
- c) liczba podatników, którzy w zeznaniu CIT-8 za 2018 r. odliczyli straty z lat ubiegłych wynosiła 560. Kwota strat odliczonych (suma) w ww. zeznaniach wynosiła 46.747.572,00 zł.

[dowód: akta kontroli str. 116]

Wskaźnik udziału podatników, którzy złożyli zeznanie z wykazaną stratą w liczbie wszystkich złożonych zeznań wynosił 25,8%.

Wskaźnik udziału podatników, którzy złożyli zeznanie z odliczoną stratą w liczbie wszystkich złożonych zeznań wynosił 12,4%.

Prowadzenie czynności sprawdzających zeznań złożonych przez podatników pdop, a w uzasadnionych przypadkach typowanie do kontroli podatkowej kształtowało się w Pierwszym US w Katowicach w następujący sposób:

- a) łączna ilość czynności sprawdzających przeprowadzonych w 2019 r. dot. pdop - 614 szt., w tym czynności sprawdzające w zakresie weryfikacji ulg i odliczeń dot. pdop - 178 szt., co stanowiło 28,99 %,
- b) łączna ilość zakończonych kontroli podatkowych w 2019 r. w zakresie pdop. – 8 kontroli, w tym 3 kontrole podatkowe, w których zweryfikowano odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych, co stanowiło 37,5 %.

Z udzielonych informacji wynika, że w toku kontroli podatkowych zweryfikowano, czy w zeznaniu (załączniku CIT8/O), kwota wykazanych strat z lat ubiegłych była zgodna z kwotą straty wykazanej w zeznaniu rocznym za dany okres oraz czy i w jakiej wysokości strata ta była odliczona w innych latach podatkowych a także, czy odliczenie nie przekraczało 50% odliczonej straty.

2.3.4. Ustalenia w zakresie prowadzonych czynności sprawdzających i kontroli podatkowej wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop

a) Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop

Kontroli poddano 23 sprawy (poz. 11 do 33 *Wykazu*) w zakresie sprawdzenia prawidłowości prowadzonych w 2019 r. czynności sprawdzających w obszarze strat odliczonych z lat ubiegłych. Ustalono, że udokumentowane czynności weryfikacyjne obejmowały swoim zakresem sprawdzenie prawidłowej wysokości straty z lat ubiegłych oraz wysokości przysługującego odliczenia w 2018 r. W żadnej ze spraw wysokość odliczonych strat nie przekroczyła 50 % poniesionych strat z lat ubiegłych. We wszystkich przypadkach w deklaracji CIT-8 za 2018 r. podatnicy zadeklarowali przychody wyłącznie z innych źródeł. W żadnej z kontrolowanych spraw nie prowadzono postępowania podatkowego, tym samym wysokość straty będąca przedmiotem odliczenia nie została zmieniona przez organ podatkowy decyzją określającą wysokość straty za dany rok podatkowy.

[dowód: akta kontroli str. 62 i 112]

Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach czynności sprawdzające obejmowały swoim zakresem weryfikację zeznań/korekt pod względem formalnym i rachunkowym, których wynik został udokumentowany:

- w 21 sprawach (poz. 11-20, 23-33 *Wykazu*) notatką z czynności sprawdzających,
- w 2 sprawach (poz. 21 i 22 *Wykazu*) analizą/akceptacją zwrotu nadpłaty podatku w zakresie przyczyny jej powstania i zasadności zwrotu.

Wszystkie czynności objęte kontrolą zostały zarejestrowane w ewidencji czynności sprawdzających systemu e-ORUS. W 11 sprawach (poz. 11-20 i 30 *Wykazu*), w których podatnicy rozliczali się w innych urzędach skarbowych, organ podatkowy zwracał się pisemnie o przekazanie wydruków zeznań podatkowych za ubiegłe lata, celem zweryfikowania strat odliczonych w deklaracji CIT-8 za 2018 r.

Czynności sprawdzające zostały przeprowadzone w 9 sprawach (poz. 11-19 *Wykazu*) bez udziału podatnika, natomiast w 14 sprawach (poz. 20-33 *Wykazu*) z udziałem podatnika, jednakże bez sporządzenia protokołu z czynności sprawdzających. Dokumentacja spraw prowadzonych z udziałem podatnika obejmowała: wezwania pisemne, adnotacje z rozmów telefonicznych, korespondencję mailową oraz dokumentację przesłaną do urzędu. Stwierdzono, że w toku czynności sprawdzających były wykorzystywane dane z systemu POLTAX, podsystemu KONTROLA, SeRCe, SSP, KRS.

W 12 sprawach (poz. 20, 23-33 *Wykazu*) czynności sprawdzające skutkowały złożeniem przez podatnika korekty zeznania CIT-8 za rok 2018 (52,17% próby).

Czynności weryfikacyjne w zakresie odliczeń od dochodu straty z art. 7 ust. 5 ustawy o pdop, co do zasady były realizowane prawidłowo, przy czym szczegółowe ustalenia kontroli pozwalają na sformułowanie następujących uwag:

- 1/ W 16 sprawach (poz. 1-2, 4-5, 9-10, 21, 23, 26-30, 32-33 *Wykazu*) pierwszą udokumentowaną czynnością podjętą w sprawie z udziałem podatnika było skierowanie pisemnego wezwania z powołaniem art. 155 § 1 i art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, z czego w 15 przypadkach dotyczyło ono skorygowania zeznania

podatkowego (CIT-8 wraz z załącznikiem) w związku ze stwierdzonymi błędami i w jednym przypadku (poz. 21) złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku CIT.

[dowód: akta kontroli str. 326-328, 320-325, 315-316, 299-309, 287-295, 282-285]

- Zgodnie z zaleceniami zawartymi w części I.3 *Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań*, zatwierdzonych w czerwcu 2017 r., przekazanych do stosowania za pismem nr DPP3.8622.7.2017 z 19.06.2017 r., pierwszą czynnością podejmowaną w sprawie wymagającej wezwania podatnika lub uzyskania od niego wyjaśnień powinno być ustalenie, czy czynności tych można dokonać telefonicznie bądź przy użyciu innych środków łączności (np. e-mailowo) czy też niezbędne jest skierowanie do podatnika wezwania w formie pisemnej. Zgodnie z ww. standardami forma pisemna wezwania winna być stosowana w sytuacjach, gdy przepis prawa nie dopuszcza wezwania telefonicznego bądź przy użyciu innych środków łączności, a także gdy podatnik nie reaguje na wezwania telefoniczne, nie odbiera telefonów, nie odpowiada na e-mail bądź brak jest danych podatnika umożliwiających nawiązanie z nim kontaktu telefonicznego lub przy pomocy innych środków łączności.

Z wyjaśnień udzielonych w sprawie wezwań kierowanych do podatników wskazano, że w Urzędzie została przyjęta ogólna zasada, zgodnie z którą pierwsze wezwanie do czynności sprawdzających, ze względu na oszczędności, było wysyłanie listem poleconym bez zwrotnego potwierdzenia odbioru.

[dowód: akta kontroli str. 231-233 i 235-237]

- W treści wezwań organ podatkowy zwracał się do podatnika o skorygowanie zeznania podatkowego w związku z błędami stwierdzonymi w wyniku czynności sprawdzających, przy czym w podstawie prawnej nie powołano przepisu art. 274 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w którym zostały określone zasady postępowania organu w przypadku stwierdzenia błędów w deklaracji podatkowej.
- Wezwania były podpisane przez pracowników działu SKA-2: eksperta skarbowego i starszego eksperta skarbowego, przy czym stwierdzono, że zakresy obowiązków i uprawnień z dnia 20.07.2017 r., załączone do akt osobowych były niezgodne w zakresie podporządkowania służbowego - zostały wystawione dla realizacji zadań w Pierwszym Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Wymiany Międzynarodowej (SKA-1).

[dowód: akta kontroli str. 333-335 i 337-339]

2/ W 11 sprawach (poz. 1, 5-6, 20-22, 24-25, 27, 31 i 33 *Wykazu*) zostały sporządzone pisemne adnotacje z rozmów telefonicznych pracowników Urzędu z podatnikiem/ppełnomocnikiem podatnika, w których podano art. 177 Ordynacji podatkowej, przy czym:

- W 8 sprawach (poz. 1, 6, 20, 24-25, 27, 31 i 33 *Wykazu*) w adnotacjach brak było jednoznacznego wskazania rodzaju przeprowadzonej czynności (czy rozmowa była wezwaniem czy wyjaśnieniem niezgodności z podatnikiem), jednakże w ich treści wskazano, że rozmowa dotyczyła błędów stwierdzonych w zeznaniu podatkowym oraz poinformowano podatnika o konieczności złożenia korekty. W 6 sprawach (poz. 1, 20, 24-25, 27 i 33 *Wykazu*) odnotowano, że podatnik zobowiązał się do złożenia korekty w terminie 7 dni. Powyższe wskazuje, że stan sprawy wymagał złożenia przez podatnika korekty deklaracji, tym samym czynności organu należy uznać za wezwanie telefoniczne dokonane na podstawie art. 160 § 1 Ordynacji podatkowej. Adnotacje z rozmów telefonicznych nie spełniały wszystkich wymogów określonych dla wezwania w art. 159 § 1 pkt 1-6 Ordynacji podatkowej, w szczególności organ podatkowy nie wyznaczył

terminu do którego żądanie powinno być spełnione oraz nie wskazał skutków prawnych niezastosowania się do wezwania.

Ponadto w 3 sprawach (poz. 1, 27 i 33 *Wykazu*) rozmowa odbyła się po wcześniejszym pisemnym wezwaniu do podatnika z wyznaczonym terminem jego wypełnienia. Zastosowany w tych sprawach tryb postępowania był niezgodny z zaleceniami określonymi w części I.3 *Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań*, opisanymi powyżej w uwadze do pkt 1 na stronie 11 oraz określonymi dla wezwań pisemnych w części III.2 ww. *Standardów*.

- W 7 sprawach (poz. 1, 5, 20-21, 27, 31 i 33 *Wykazu*) brak było wskazania osoby, z którą przeprowadzono rozmowę telefoniczną oraz jej umocowania do reprezentowania podatnika.
- W 6 sprawach (poz. 20-22, 24-25 i 27 *Wykazu*) na adnotacjach z przeprowadzonej czynności nie naniesiono numeru ewidencyjnego, przy czym w 4 sprawach (poz. 21, 22, 24 i 25 *Wykazu*) czynności te nie zostały zaewidencjonowane.

[dowód: akta kontroli str. 327-328, 317-321, 300-311, 296-298, 293-294, 286 i 282-284]

Zgodnie z art. 160 Ordynacji podatkowej, w sprawach uzasadnionych ważnym interesem adresata lub gdy stan sprawy tego wymaga, wezwania można dokonać telefonicznie, z podaniem danych wymienionych w art. 159 § 1 i 1a, w tym także z podaniem imienia i nazwiska osoby wzywanej. Wezwanie przekazane w opisany sposób powoduje skutki prawne tylko wtedy, gdy nie ma wątpliwości, że dotarło do adresata we właściwej treści i w odpowiednim terminie.

Jak wynika z zasad opisanych w cz. I pkt 3 *Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań*, zatwierdzonych w czerwcu 2017 r., w każdym przypadku nawiązania kontaktu telefonicznego (e-mailowego) z osobą reprezentującą interesy podatnika (np. pracownikiem biura rachunkowego obsługującego podatnika), należało uprzednio sprawdzić, czy osoba ta legitymowała się stosownym pełnomocnictwem do reprezentowania podatnika.

Zgodnie z zasadami określonymi w cz. IV ww. *Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań*, pracownicy zobowiązani byli do ewidencjonowania adnotacji przy wykorzystaniu dostępnych w urzędach narzędzi informatycznych.

W wyjaśnieniach złożonych w powyższych sprawach podano, że postępowanie w zakresie ewidencjonowania rozmów telefonicznych w okresie objętym kontrolą było jednolite. W przypadku, gdy pierwsze pisemne wezwanie było zarejestrowane w BA, kolejne wezwanie telefoniczne nie było rejestrowane, natomiast w sytuacji tylko kontaktu telefonicznego z podatnikiem, adnotacja z przeprowadzonej czynności była ewidencjonowana w BA. W przypadku prowadzenia rozmów telefonicznych w kwietniu 2019 r., nie były one ewidencjonowane z uwagi na końcówkę akcji PIT i nadmiar bieżących obowiązków.

[dowód: akta kontroli str. 81-82]

3/ W 6 sprawach (poz. 4, 6, 11, 21, 27 i 33 *Wykazu*) w toku prowadzonych czynności sprawdzających stwierdzono brak udokumentowanych działań organu w sytuacji braku oczekiwanej odpowiedzi/podjęcia czynności ze strony podatnika lub innego organu. W 4 sprawach (poz. 6, 21, 27 i 33 *Wykazu*) został wyznaczony termin 7 dni, natomiast w pismach kierowanych do innego organu wnioskowano o potraktowanie sprawy jako bardzo pilnej.

Powyższe ustalenia dotyczyły opisanego poniżej stanu faktycznego:

- a) w sprawie poz. 4, brak czynności w okresie od 1.07.2019 r. do 5.08.2019 r. (od wysyłki pisma do PŚUS w Sosnowcu w sprawie przesłania wydruków zeznań CIT-8 podatnika celem zweryfikowania zadeklarowanych strat, do wpływu odpowiedzi z PŚUS w Sosnowcu),
- b) w sprawie poz. 6, brak czynności w okresie od 28.06.2019 r. do 12.08.2019 r. (od rozmowy telefonicznej z pełnomocnikiem podatnika i wysyłki wiadomości e-mail, do złożenia przez podatnika korekty zeznania CIT-8),

- c) w sprawie poz. 11, brak czynności w okresie od 2.09.2019 r. do 15.11.2019 r. (od wysyłki pisma do US w Będzinie w sprawie przesłania wydruków zeznań CIT-8 podatnika celem zweryfikowania deklarowanych strat, do wpływu odpowiedzi z US w Będzinie),
- d) w sprawie poz. 21, brak czynności w okresie od 3.09.2019 r. do 10.10.2019 r. (od wpływu do urzędu potwierdzenia doręczenia podatnikowi wezwania do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku CIT i przedłożenia żądanych dokumentów, do dnia złożenia przez podatnika przedmiotowego wniosku),
- e) w sprawie poz. 27, brak czynności w okresie od 4.07.2019 r. do 4.11.2019 r. (od wysyłki wezwania do podatnika w sprawie prowadzonych czynności sprawdzających oraz złożenia korekty zeznania, do dnia przeprowadzenia rozmowy telefonicznej z podatnikiem w sprawie złożenia korekty zeznania CIT-8 za 2018 r.),
- f) w sprawie poz. 33, brak czynności w okresie od 4.07.2019 r. do 4.11.2019 r. (od wysłania podatnikowi wezwania do złożenia korekty zeznania, do dnia przeprowadzenia rozmowy telefonicznej z podatnikiem na temat błędnie złożonej deklaracji CIT-8 i konieczności złożenia korekty).

[dowód: akta kontroli str. 322-325, 317-319, 312-314, 300-309, 293-294 i 282-284]

Tryb postępowania zastosowany w ww. sprawach uchybiał zasadzie szybkości i prostoty działania organu, określonej w art. 125 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którą organy podatkowe winny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Zakres udokumentowanych czynności pozwala wnioskować, że w sytuacji podjęcia odpowiednich działań organu bez zbędnej zwłoki była możliwość wcześniejszego zakończenia czynności sprawdzających.

Z treści wyjaśnień złożonych w ww. sprawach wynikało, że przyczyną braku podjęcia czynności była nieobecność w pracy osoby prowadzącej sprawę w okresie od końca sierpnia 2019 r. do początku października 2019 r. jak również skumulowanie czynności bieżących oraz braki kadrowe w dziale. Okoliczności wskazane w wyjaśnieniach nie zostały uznane za wystarczające dla uzasadnienia braku podjęcia czynności w opisanych powyżej sprawach.

[dowód: akta kontroli str. 80-81 i 111]

b) Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczeń darowizn na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o pdop

W zakresie weryfikacji odliczeń darowizny na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o pdop, kontrolą objęto 6 spraw (poz. 34-39 *Wykazu*), w których w 2019 r. zostały przeprowadzone czynności sprawdzające z udziałem podatnika. Z dokumentacji spraw wynika, że w procesie weryfikacji zasadności odliczenia darowizny były wykorzystywane dostępne w Urzędzie bazy danych (m.in. POLTAX, SeRCe, czy KRS). Wszystkie darowizny spełniały warunek określony w art. 18 ust. 1 pkt 1 lub pkt 7 ustawy o pdop w zakresie łącznej kwoty nieprzekraczającej 10 % dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1. We wszystkich przypadkach obdarowany realizował cel określony w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1057) lub był kościelną osobą prawną (darowizna na cele kultu religijnego w sprawie z poz. 38).

Wszystkie podmioty obdarowane realizujące cele określone w ww. ustawie posiadały status organizacji pożytku publicznego, co zostało odnotowane w KRS.

Ustalenia z czynności zrealizowanych w kontrolowanych sprawach każdorazowo zostały udokumentowane notatką z czynności sprawdzających, zarejestrowaną zgodnie z *Rzeczowym Wykazem Akt* i zaewidencjonowaną w systemie e-ORUS oraz w niezależnie prowadzonej ewidencji w formie arkusza kalkulacyjnego.

W żadnej z kontrolowanych spraw darowizna nie została przekazana na rzecz europejskich organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego.

Czynności weryfikacyjne w zakresie odliczeń od dochodu darowizn z art. 18 ust. 1 ustawy o pdop co do zasady były realizowane prawidłowo, przy czym szczegółowe ustalenia kontroli pozwalają na sformułowanie następujących uwag:

1/ W 4 sprawach (poz. 34-36 i 39 *Wykazu*) pierwszą udokumentowaną czynnością podjętą w sprawie z udziałem podatnika było skierowanie pisemnego wezwania z powołaniem art. 155 § 1 i art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, które dotyczyło skorygowania zeznania podatkowego (CIT-8 wraz z załącznikiem) w związku ze stwierdzonymi błędami, w sprawach z poz. 35-36 dodatkowo o doręczenie dokumentów potwierdzających darowiznę.

[dowód: akta kontroli str. 275-280 i 268-271]

Uwagi i wyjaśnienia Urzędu w zakresie trybu postępowania stosowanego do wezwań zostały opisane powyżej w części 2.3.4 a) -Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop, w punkcie 1/.

2/ W 5 sprawach (poz. 34, 36-39 *Wykazu*) zostały sporządzone pisemne adnotacje z rozmów telefonicznych pracowników Urzędu z podatnikiem, z powołaniem art. 177 Ordynacji podatkowej, przy czym:

- W 4 sprawach (poz. 34, 37, 38, 39 *Wykazu*) w treści adnotacji z rozmowy telefonicznej z podatnikiem brak było wskazania osoby, z którą przeprowadzono rozmowę telefoniczną oraz jej umocowania do reprezentowania podatnika.
- W 2 sprawach (poz. 34 i 36 *Wykazu*) na adnotacjach z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej z podatnikiem nie naniesiono numeru ewidencyjnego. Ustalono, że czynności nie zostały zaewidencjonowane.

[dowód: akta kontroli str. 280-281 i 268-277]

Uwagi i wyjaśnienia Urzędu w zakresie trybu postępowania stosowanego do adnotacji zostały opisane powyżej w części 2.3.4 a) -Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczenia od dochodu strat z lat ubiegłych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o pdop, w punkcie 2/.

3/ W sprawie poz. 37 stwierdzono brak udokumentowanych działań organu w toku prowadzonych czynności sprawdzających, w okresie czterech miesięcy od 5.08.2019 r. do 5.12.2019 r. W dniu 5.08.2019 r. udokumentowano rozmowę telefoniczną z podatnikiem, którego wezwano do doręczenia materiałów potwierdzających dokonane odliczenia. W treści adnotacji podano, że podatnik zobowiązał się do przesłania wnioskowanych dokumentów drogą mailową w terminie 7 dni. W dnia 5.12.2019 r. podatnik doręczył wnioskowane dokumenty do urzędu.

[dowód: akta kontroli str. 273-274]

Opisane czynności organu należy uznać za wezwanie telefoniczne dokonane na podstawie art. 160 § 1 Ordynacji podatkowej. Zgodnie ze schematem postępowania w zakresie wyjaśnień i wezwań opisanym w ww. *Standardach dotyczących wyjaśnień i wezwań*, po upływie wskazanego terminu, organ podatkowy winien wystosować do podatnika wezwanie pisemne. W ww. sprawie organ uchybił zasadzie szybkości i prostoty działania, określonej w art. 125 § 1 Ordynacji podatkowej.

Nie uznano wyjaśnień złożonych w powyższej sprawie, z których wynikało, że przyczyną braku kontaktu z podatnikiem we wskazanym okresie była nieobecność w pracy osoby prowadzącej sprawę oraz konieczność weryfikacji podmiotów wpłacających niższe zaliczki na podatek CIT w 2019 r. niż w 2018 r., co było w tamtym okresie zadaniem priorytetowym.

Ponadto w opisywanym okresie były sporządzane analizy w zakresie weryfikacji podmiotów, których przychód w zeznaniu CIT-8 za rok 2018 przekroczył kwotę 21,5 mln zł pod kątem zmiany właściwości miejscowej. [dowód: akta kontroli str. 63]

c) Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczeń darowizny na cele charytatywno-opiekuńcze

Wśród spraw objętych kontrolą nie wystąpiły przypadki odliczeń darowizn na cele charytatywno-opiekuńcze.

d) Weryfikacja rozliczeń podatnika korzystającego z odliczeń od podatku lub zwolnienia na podstawie art. 20 ustawy o pdop.

Z uwagi na brak przeprowadzonych w 2019 r. czynności sprawdzających w odniesieniu do deklaracji z ww. odliczeniami, nie objęto kontrolą żadnej ze spraw.

e) Weryfikacja ulg i odliczeń w toku kontroli podatkowych

W wyniku sprawdzenia dokumentacji 2 kontroli podatkowych (nr kontroli 58/2019 i 62/2019) wytypowanych do kontroli na podstawie raportu *Ewidencja postępowań kontrolnych za 2019 r.* (kod raportu R_KON_EWD_PK) stwierdzono, że:

- zakres kontroli obejmował rozliczenie podatku dochodowego od osób prawnych w złożonym zeznaniu CIT-8 za 2017 r.,
- udokumentowano weryfikację zasadności i prawidłowości zadeklarowanych odliczeń od dochodu strat z lat ubiegłych na podst. art. 7 ust. 5 ustawy o pdop,
- obie kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym z uszczupleniami w kwocie 15.414,00 zł i 1.999,00 zł odpowiednio,
- stwierdzone nieprawidłowości nie dotyczyły zadeklarowanych przez podatnika odliczeń od dochodu strat z lat ubiegłych w pdop,
- podatnicy w wyniku kontroli złożyli korekty deklaracji CIT-8 wraz z załącznikami.

Stwierdzono, że w przypadku obu kontrolowanych podatników odliczenie od dochodu strat z lat ubiegłych było zasadne i zostało dokonane prawidłowo zarówno pod względem formalnym, jak i rachunkowym. Wysokość obniżenia dochodu wykazanego w deklaracji CIT-8 za 2017 r. nie przekroczyła 50 % kwoty strat z lat ubiegłych. Dokumentacja kontroli oraz dane z systemu POLTAX pozwalały na pełną weryfikację przysługującego podatnikowi odliczenia w danym roku podatkowym. W zakresie prawidłowości prowadzonych przez pracowników urzędu czynności kontrolnych uwag nie stwierdzono.

3. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń na których została oparta oraz przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

Mając na uwadze przedstawione ustalenia stanu faktycznego, w oparciu o zgromadzone w toku kontroli dowody, na podstawie art. 36 ust. 2 pkt 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Ustalenia kontroli wskazują na prawidłową realizację zadań w zakresie objętym kontrolą, przy czym stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) Przypadki niestosowania się w toku czynności sprawdzających do zasad postępowania określonych w *Standardach dotyczących wyjaśnień i wezwań*, przekazanych do stosowania za pismem nr DPP3.8622.7.2017 z 19.06.2017 r. w zakresie:

- stosowania wezwania pisemnego do podatnika jako pierwszej czynności w sprawie, w sytuacji występowania przesłanek do zastosowania wezwania telefonicznego lub drogą e-mailową,
 - braku zaewidencjonowania przeprowadzonych czynności, udokumentowanych adnotacją,
 - braku wskazania w adnotacji osoby, z którą przeprowadzono rozmowę telefoniczną oraz jej umocowania do reprezentowania podatnika,
 - braku jednoznacznego wskazania w adnotacji rodzaju przeprowadzonej czynności (czy rozmowa była wezwaniem czy wyjaśnieniem niezgodności z podatnikiem).
- 2) Przypadki, w których adnotacja z czynności przeprowadzonych na podstawie art. 160 § 1 Ordynacji (z wezwań dokonanych telefonicznie), sporządzona na podstawie art. 177 Ordynacji podatkowej, nie spełniała wszystkich wymogów określonych w art. 159 § 1 pkt 1-6 wymienionej ustawy.
 - 3) Przypadki, w których po podjęciu określonych czynności (skierowanie wezwania do podatnika, pisma do innego organu) następowała zwłoka w podjęciu kolejnych działań ze strony Urzędu, co uchybiało zasadzie szybkości i prostoty działania organu, określonej w art. 125 § 1 Ordynacji podatkowej.
 - 4) Brak w okresie objętym kontrolą aktualnych zakresów czynności i uprawnień dla 2 pracowników, którzy wykonywali zadania w Drugim Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2).

4. Wnioski i zalecenia pokontrolne.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w projekcie wystąpienia pokontrolnego, doręczonym w dniu 18.01.2021 r., do którego Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach nie wniósł zastrzeżeń.

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej **polecam**:

1. W toku prowadzonych czynności sprawdzających stosować się do zasad postępowania określonych w *Standardach dotyczących wyjaśnień i wezwań*, przekazanych do stosowania za pismem nr DPP3.8622.7.2017 z 19.06.2017 r. Z uwagi na liczne odstępstwa w stosowaniu zaleceń zawartych w ww. standardach, polecam przypomnieć ich treść pracownikom realizującym zadania z zakresu objętego kontrolą.
2. W adnotacjach służbowych z czynności przeprowadzonych na podstawie art. 160 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (z wezwań dokonanych telefonicznie), przestrzegać wszystkich wymagań dotyczących treści wezwania, określonych w art. 159 § 1 pkt 1-6 wymienionej ustawy.
3. W ramach nadzoru służbowego podjąć działania w celu wyeliminowania nieuzasadnionej zwłoki w toku prowadzenia czynności sprawdzających w zakresie zasadności wykazanych przez podatnika ulg i odliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z zasadą szybkości i prostoty działania organu podatkowego, określoną w art. 125 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.
4. Niezwłocznie podjąć działania w celu zweryfikowania i zaktualizowania zakresów czynności, obowiązków i uprawnień pracowników Drugiego Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-2), realizujących zadania w kontrolowanym zakresie.
5. Dokumentować zakres i wyniki analiz własnych przeprowadzonych wobec podatników korzystających z ulg i odliczeń w pdop oraz wskazywać wnioski z dokonanych ustaleń. Rozważyć wydanie w przedmiotowym zakresie stosownego uregulowania wewnętrznego.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy, proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z wymogami określonymi w § 80 zarządzenia nr 13/2018 Dyrektora IAS w Katowicach z dnia 25 stycznia 2018 r., proszę o informację o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Mariusz Gojny
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Naczelnik Pierwszego US w Katowicach – droga elektroniczną,
2. IAS IWW1 a/a.

